

Lescha da pumpiers Revisiun totala

Statuts Pumpiers Sursassiala Revisiun parziala

M E S S A D I

dalla suprastanza communal a cussegl da vischnaunca

Stimada signura presidenta
Preziadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

1. Situaziun da partenza

L'organisaziun dils Pumpiers Sursassiala ei ina historia da grond success. La fusiun dils treis corps da pumpiers da Mustér, Medel/Lucmagn e Tujetsch igl onn 2008 ha possibilitau ina reorganisaziun professiunala ed ina migliur dil temps da reacziun. Da Fuorns entochen Tschamut eis ei garantiu ch'ils pumpiers ein sil plaz maximalmein 15 minutas suenter l'alarmaziun. Grazia al grond engaschi dils pumpiers indigens, s'audan ils Pumpiers Sursassiala ozildi tier in dils corps da pumpiers grischuns cun ault renum e survescha sco exempel per autras organisaziuns.

2. Incarica per surluvrar basas legalas

La repartiziun dils cuosts per quei survetsch oreifer ha meinsvart menau tier discussiuns els gremis politics cunzun dalla vischnaunca da Mustér. Actualmein vegnan ils cuosts reparti sin fundament d'ina clav da repartiziun che sebase sil diember da habitonts e la valeta da tut ils edificis tenor schazetg dall'Assicuranza d'edificis dil Grischun enteifer mintga vischnaunca. La clav da repartiziun sepresenta actualmein suandontamein:

Vischnaunca	Habitonts (50%)	Valeta d'edificis (50%)	Clav da repartiziun
Mustér	2262	1'346'000'000.-	55.60%
Tujetsch	1258	964'000'000.-	35.11%
Medel/Lucmagn	337	252'000'000.-	9.29%

Sin giavisch dil cussegl da vischnaunca da Mustér ha la suprastonza dalla corporaziun Pumpiers Sursassiala elaborau en collaboraziun cun l'Assicuranza d'edificis dil Grischun (GVG) ina revisiun dalla lescha da pumpiers (2015) e dils statuts dils Pumpiers Sursassiala (2008). La revisiun duei formar la basa per la collaboraziun futura e garantir ina gesta e persistente repartiziun dils cuosts.

L'Assicuranza d'edificis dil Grischun elaborescha mintga 10 onns in concept d'organisaziun per mintga corp da pumpiers. En quei concept vegn definiu il diember da pumpiers ch'ei necessariis per saver garantir la segirtad da fiug. Questa directiva duei survir egl avegnir sco basa per ina nova clav da repartiziun. Il concept dall'Assicuranza d'edificis dil Grischun actual ei vegnius elaboraus igl onn 2022. En leu ei definiu il suandont diember da pumpiers:

Vischnaunca	Diember pumpiers tenor GVG	Clav da repartiziun
Mustér	45	52.9%
Tujetsch	30	35.3%
Medel/Lucmagn	10	11.8%

La revisiun dalla lescha e dils statuts preveda sper la nova repartiziun dils cuosts ina simplificaziun, explicaziun ed adattaziun da differentes artechels vertents.

La suprastonza dalla corporaziun Pumpiers Sursassiala ha en differentas sedutas cun representants cantunals e dallas administraziuns communalas preparau minuziusamein la revisiun totala dalla lescha da pumpiers e la revisiun parziala dils statuts dils Pumpiers Sursassiala. Igl ei vegniu sespruau d'anflar ina sligiaziun cuntentevla per tuts cumpigliai. La finamira ei che las revisiuns vegnien approbadas en tuttas treis vischnauncas, sinaquei ch'ils novs documents entrien en vigur cun l'entschatta 2023.

3. Lescha da pumpiers - midadas

En quest capetel vegnan las impurtontas adattaziuns enviers la lescha actuala commentadas.

Artechel 3 - Obligaziun da prestar survetsch

Da niev sa la suprastanza communal sbassar la vegliadetgna da survetsch entochen al 18avel onn sch'igl effectiv pretendiu sa buca vegnir contonschius cul cuoz da survetsch previu.

Artechel 4 - Deliberaziun dil survetsch activ da pumpiers

La nova lescha preveda niev che personas en scola da recrut ni en survetsch da militar cuntinuau ein deliberadas dil survetsch activ da pumpiers, denton buca dalla taxa da cumpensaziun.

Artechel 5 - Deliberaziun dall'obligaziun da prestar survetsch da pumpiers

L'obligaziun da prestar survetsch da pumpiers ei reglada ella nova lescha pli detagliadamein tier las suandontas gruppas:

- c. Tier personas maridadas, personas en concubinad, personas en partenadi registrau che vivan el medem tenercasa ei mo ina persona obligada da prestar survetsch da pumpiers. La vegliadetgna dalla persona cul gudogn principal decida davart la fin dall'obligaziun da prestar survetsch.

Plinavon preveda la lescha da niev che las sutnumnadas gruppas ein deliberadas dall'obligaziun da prestar survetsch da pumpiers:

- f. personas che lavuran tier in survetsch da cazzola blaua (front/pichet) (tenor la lescha existenta ein talas personas mo deliberadas dil survetsch activ).
- h. personas digl exterior cun lubientschas L, G, F ni N.
- i. personas cun ina menda spirtala cumprovabla ni ina menda corporala cun in grad d'invaliditad da 50% ensi.
- j. students en studi cumplein ed emprendists en emprema scolaziun el rom d'ina scolaziun renconuschida entochen la vegliadetgna da 25 onns.

Las novas reglamentaziuns ein vegnidas fatgas sebasond sin las experiencias fatgas ils davos onns en connex cun damondas da deliberaziun e cugl incasso dallas taxas da cumpensaziun.

Artechel 6 - Relaschada prematura

Enviers la lescha existenta eisi da niev stipulau che personas deliberadas per motivs medicinal han da pagar la taxa da cumpensaziun. Exclaus da questa regulaziun ein personas cun ina menda spirtala cumprovabla ni ina menda corporala cun in grad d'invaliditad da 50% ensi. Cheutras eisi claramein reglau tgi che ha da pagar ina taxa da cumpensaziun.

Artechel 8 – Suprastonza communal

Ella nova lescha ein ils suandonts pensums dalla suprastonza communal vegni amplificai:

b. recrutar ed annunziar candidats pusseivels pil survetsch al cumandant da pumpiers. Plinavon ei la suprastonza communal buca pli cumpetenta da confirmar relaschadas anticipadas dil survetsch activ (quei ch'era entochen oz il cass).

Artechel 15 – Taxa da cumpensaziun

La suprastonza communal fixescha l'altezia dalla taxa da cumpensaziun. Cheu han ins adattau l'altezia maximala da frs. 500.-- sin frs. 600.--. La taxa minimala munta vinavon a frs. 300.--. La fixaziun dalla taxa effectiva duei succeder en concordanza cun las ulteriuras suprastonzas da Tujetsch e Medel/Lucmagn.

Artechel 16 – Surpassaments

Ils pumpiers che cunterfan alla lescha da pumpiers ni a camonds da lur superiors san vegnir castigai cun ina multa da tochen frs. 1'000.-. Quei era gia reglau aschia ella lescha existenta. La nova lescha possibilitescha ultra da quei d'admonir personas tier cass levs.

Artechel 18 – Protestas

Encunter decisiuns dil cumandant sa da niev vegnir recurriu tier la suprastonza dall'organisaziun da pumpiers.

Artechels 20 e 21 – Annullaziun dil dretg vertent ed entrada en vigur

Ei setracta cheu d'ina revisiun totala dalla lescha. Cun l'entrada en vigur da questa lescha vegnan tuttas prescripziuns communalas che stattan en cuntradicziun cun ella cassadas, specialmein la lescha da pumpiers dils 12 da december 2014.

4. Statuts dils pumpiers - midadas

En quest capetel vegnan las impurtontas adattaziuns dils statuts declaradas.

Artechel 7 – Suprastonza dalla corporaziun

a) *Cumposiziun*: Ins ha cumpletau la cumposiziun taluisa, ch'ils substituents dils geraus responsabels pils fatgs da pumpiers san far part alla suprastonza dalla corporaziun.

b) *Incaricas*: Da niev elegia la suprastonza dalla corporaziun ils representants dils pumpiers per las sedutas dalla suprastonza dalla corporaziun (commando ed ulteriurs commembers dil stab).

La *cumpetenza finanziaria* per fatschentas extraordinarias ed unicas vegn augmentada da frs. 5'000.-- sin frs. 10'000.--. Cheutras sa la suprastonza reagir immediat en cass urgents el mintgadi.

Artechel 15 – Finanzas e repartiziun dils cuosts

Alinea 1: Da niev vegn fixau la summa da frs. 50'000.-- per expensas extraordinarias che vegnan decididas en ina procedura separada e medemamein finanziadas entras las vischnauncas partecipadas.

Alinea 4: Il punct principal da questa revisiun ei la repartiziun dils cuosts. Ils cuosts per las expensas dils pumpiers vegnan reparti sin las vischnauncas tenor il diember da pumpiers per vischnaunca definiu (tenor planisaziun) sco suandont:

- Disentis/Mustér, 45 pumpiers, 52.9%;
- Medel/Lucmagn, 10 pumpiers, 11.80%;
- Tujetsch, 30 pumpiers, 35.30%;

Artechel 18 – Entrada en vigur e revisiun parziala

Ei setracta cheu dall'empreda revisiun parziala dils statuts da pumpiers.

5. Propostas

Sebasond sin surnumnadas ponderaziuns

propo na

la suprastonza communal al cussegl da vischnaunca da:

1. d'approbar la revisiun totala dalla lescha da pumpiers;
2. d'approbar la revisiun parziala dils statuts Pumpiers Sursassiala;
3. da suttametter la revisiun totala dalla lescha da pumpiers sco era la revisiun parziala dils statuts Pumpiers Sursassiala al referendum facultativ tenor art. 21 lit. b dalla constituziun communal.

Suprastonza communal Disentis/Mustér
Il president: Il canzlist:

René Epp

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 20 da mars 2023

- Lescha da pumpiers: Revisiun totala
- Statuts Pumpiers Sursassiala: Revisiun parziala